

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	รูปแบบการพัฒนาชุมชนกฤตฤกษ์พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์
ผู้วิจัย	นางธัญญาภรณ์ กุณา
คณะกรรมการที่ปรึกษา	ดร.สมภพ เจริญนาค , นางวิมลรัตน์ คล้ายเนียม
สาขา	ยุทธศาสตร์การพัฒนา
ปีการศึกษา	2548

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัญหาการพัฒนาชุมชนกฤตฤกษ์พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน และสร้างรูปแบบการพัฒนาชุมชนกฤตฤกษ์พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

วิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการพัฒนาชุมชนกฤตฤกษ์พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาชุมชนกฤตฤกษ์พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ช่วงที่ 3 ประเมินบทบาทรูปแบบการพัฒนาชุมชนกฤตฤกษ์พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน แบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู นักเรียน ผู้นำท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่ 3 ตำบล ได้แก่ ตำบล หุ้งทอง หนองบัว และหนองกลับ รวม 367 คน

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป และแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหาการพัฒนาชุมชนกฤตฤกษ์พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม

ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการพัฒนาชุมชนกฤตฤกษ์พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน แบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เทือกเขาพระ-เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง อันดับสูงสุด ได้แก่ ด้านความสามารถด้านวิชาการเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวพิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านของกฤตฤกษ์

($\bar{X} = 3.56$) รองลงมา ได้แก่ ด้านความสามารถในการนำเที่ยวของมัคคุเทศก์ ($\bar{X} = 3.51$) และอันดับต่ำสุดได้แก่ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีของมัคคุเทศก์ ($\bar{X} = 2.38$)

สำหรับรูปแบบการพัฒนาขุมมัคคุเทศก์พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพื้นบ้าน ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ กระบวนการมาตรฐาน วิธีการมาตรฐาน และบันทึกมาตรฐาน ซึ่งในกระบวนการมาตรฐาน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ สำรวจปัญหา แยกปัญหา กำหนดยุทธศาสตร์ สังเคราะห์รูปแบบ ประเมินทบทวน และจัดทำรายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

Thesis Title	A Model of Participatory Development of Young Local Museum Guides for Ecotourism at Khao Pra-Khao Soong Mountain Range in Nong Bua District, Nakhon Sawan Province
Researcher	Mrs.Thanyapon Kunang
Advisory Committee	Dr.Sompop Chermkhuntod , Mrs.Vimonrat Klainium
Program	Development Strategy
Academic Year	2005

This research aimed to study the problems and construct a model of the participatory development of young local museum guides for ecotourism in the area of the Khao Pra-Khao Soong mountain range, NongBua District, Nakhon Sawan Province. The research was divided into 3 stages as follow : stage 1 , studied the problems; stage 2 ,constructed a model of the participatory development ; and stage 3 , assessed and reviewed the model of the participatory development of young local museum guides for ecotourism. The population and sample groups participated in this research were teachers, local leaders and people living in the 3 localities : Thungtong, NongBua, and Nong Klup districts, totally 367 persons. The research tool was a questionnaire requesting the general information and problems regarding the participatory development of young local museum guides for ecotourism. Data were evaluated by 5 level rating scale and also analyzed through the method of **Focus Group Discussion** (F.G.D.).

Result of the research revealed that the problems reached the highest level ($\bar{X} = 3.56$) were problems concerning academic knowledge of these young guides on their local museum and tourist attraction resources. The problem at the second highest level was on the abilities of the guides in leading tour trips ($\bar{X} = 3.51$). The problem at the lowest level ($\bar{X} = 2.38$) was the problem of good human relationship of these tourist guides.

The model of participatory development of young local museum guides consisted of 3 parts : standard process, standard methodology, and standard record. The standard process

consisted of 6 steps :surveying problem, sorting of problem, strategy stipulation, model synthesis, assessment and revision, and making report.

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Nakhon Sawan Rajabhat University

